

dag frá degi

— Mítt størsta ynski er at skriva nakrar bøkur

— og tilfarið trýtur ikki, sigur týðarin Hans Thomsen

Ofta verður tikið til, at ein hevur nógv jørn í eldinum — og so man vera við havnar-manninum og týðaranum Hans Thomsen. Mangar týddar bøkur liggja eftir hann, og fleiri munnu koma aftrat.

Í lötuni týðir Hans »Lagnuna« til føroyskt mál. Hann fer skjótt undir at týða eitt størri franskt bókaverk fyri tey føroysku bjargingarfeløgini — og tveir sjónleikir skal hann týða fyri ungmannafelagið í Húsavík.

Hans Thomsen hevur týtt 34 útlenskar stuttsegur, sum koma út á føroyskum. Hetta verður ein antologi í trimum bindum. Tað fyrsta bindið eitur »Silvurfirvaldurin« og fer til prentingar fyrsta dagin.

Fáur hevur sum Hans Thomsen havt til fragd og arbeiði at lesa og týða úr útlenskum bókmentum. Hans er farin um tey hálvthundrað, og hesi seinastu 15 árinu hevur hann burturav tikist við at týða úr fremmandum máli til føroyskt.

Meginparturin av týðingum hansara hava verið upplisar í Útvarpinum, og mong eru tey kveldini, tá fólk krugu alt Føroya land hava sitið og lurtað eftir hesum týðingum.

Størsta ynski

Hóast Hans Thomsen dámar væl arbeiðið, dvalist hann manga lötuna við sínum størsta ynski, nevniliga sjálvur at skriva einar tvær ella triggjar bøkur — og tilfarið til hesar bøkur trýtur ikki.

— Eg havi tilfarið til hesar bøkur liggjandi, men eg veit ikki, nær eg fái stundir at seta meg við tí, sigur Hans, og hann leggur aftrat: — Tíðin er knapp, tá ein fæst við at týða.

Úr at gera

Hann hevur úr at gera í lötuni. »Lagnan« er bert komin í helvt. 24. partur er júst týddur, og tað verða helst einir 40 partar ialt.

Fyrsta dagin verður 1.

bindið av eini antologi, sum Hans hevur týtt, prentað á Estra. Sjálvur sigur hann, at talan helst verður um trý bind. Hetta fyrsta bindið ber heitið »Silvurfirvaldurin« og inniheldur 9 stuttsegur — ella perlur innan heimsbókmentir, sum Hans tekur til. Íalt hevur Hans týtt 35 heimskendar stuttsegur til føroyskt, og nógv av hesum søgum hava ongantíð sæð dagsins ljós á føroyskum máli. Tað er Bókadeild Føroya Lærarafelags, sum gevur bøkurnar út.

Bók fyri bjargingarfeløgini

Bjargingarfeløgini í Føroyum hava heitt á Hans Thomsen um at týða eina kenda franska bók eftir rithøvundan Alain Bombardé. Henda bók er ein frágreiðing um eina ferð í gummibáti tvørtur um Atlantshavið miðskeiðis í fimti-árunum. Bókin verður mett at hava rættlaga stóran upplýsandi týdning fyri bjargingarfeløg.

Hans situr eisini við tveimum sjónleikum, ið hann týðir fyri ungmannafelagið í Húsavík. Hetta eru tveir stuttir irskir leikir, sum báðir verða framfærdir sama kvöld. Átlanin er, at hús-víkingar skulu byrja at venja lögvið í november.

Týtt nógv

Hesi seinastu 15 árinu hevur Hans Thomsen týtt hópin av bókum. Fyrstu bókin týddi hann í 1964, og tað var »Seinasti víkingurin« eftir norðmanninum Johan Bojer. Síðani hevur hann týtt hesar bøkur:

»Livsins morgun« eftir Kristmann Guðmundsson, »Fólk í andgletti« eftir Johan Bojer, »Quo Vadiz« eftir Hendryk Siemkiewicz, »Gandaringurin« eftir Sigurd Hoel, »Landastrokini« eftir Knud Hamsun, »Bambi Bitt og eg« eftir Fritiof Nilsson (Piraten), »Blámannavík« eftir Richard B. Thomsen, »Úr bjargasøguni« eftir Arne Nørrevang og nú seinast »Lagnan« eftir Richard B. Thomsen.

Richard og persónarnir

— Hvussu bar tað til, at tú fór at týða Richard B. Thomsen, sum skrivaði á danskum?

— Eg var og vitjaði Richard Long, sála, eitt kveldið, og vit báðir komu at tosa um Richard Thomsen. Vit vóru samdir um, at Richard átti at verði týddur til føroyskt fyri hansara persónslýsingar. Tær eru so føroyskar, sum tær kunnu vera, bæði av kjöti og blóði. Niels Juel Arge, útvarpsstjóri, helt somuleiðis, at eg skuldi fara í gongd, og eg so gjørdi: »Blámannavík« varð tí týdd til føroyskt.

— Tað eru tey, sum halda, at tað er óneyðugt at týða danskt til føroyskt, tí tað duga vit jú. Hvat sigur tú til hetta?

— Eg havi hoyrt fólk klaga um, at tað er óneyðugt at týða bøkur á danskum til føroyskt mál. Til hetta vil eg bert siga, hví skulu vit tá yvirheva tosa føroyskt ella skriva og prenta føroyskar bøkur!

Meginparturin í skuffuni

Hóast Hans Thomsen hevur týtt nógv, so er litið prentað og givið út sum bók. Meginparturin av hansara týðingum liggur sum handrit í skriviborðsskuffunum heima við hús.

— Bøkur eru dýrar at geva út í dag, sigur Hans. Skuldi eg t.d. givið eina bók sum »Quo Vadiz« út her í Føroyum, hevði tað ikki kostað minni enn 100.000 kr.

Men nakrar av týðingunum eru kortini komnar út sum bók. Útvarp Føroya stóð fyri útgávu av »Seinasta víkinginum« eftir Johan Boel. Herfyri góvu Hans Thomsen og Estra í Gøtu út bókin »Livsins morgun« eftir Kristmann Guðmundsson. Eisini er útkomin »Úr bjargasøguni« eftir Arne Nørrevang.

Bjargasøgan strævnast

Sjálvr sigur Hans Thomsen, at hetta bókaverk, »Úr bjargasøguni«, hevur verið eitt tað tungasta takið í sínum týðingararbeiði. Men samstundis hevur tað verið eitt tað mest áhugaverda týðingararbeiði.

— Bjargamálið hevur teir eginleikar, at tað er ógvuliga ymiskt úr oyggj í oyggj. Menn til bjarga í Mykinesi brúka heilt annað orðatílfar enn menn til bjarga í t.d. Skúvoy. Hetta ger málið ríkari og meira livandi, leggur Hans aftrat. Hetta man annars verða fyrsta royndin, sum er gjørd her heima hjá okkum, at savna alt orðatílfarið, ið finst um bjargamál.

Týtt leikir

Hans Thomsen hevur eisini týtt bæði útvarps- og sjónleikir: útvarpsleik eftir Anton Tjekov, »Friggjarin«, sjónleikin eftir Dario Fo, »Tjóvar, lík og falar kvinnur« og eftir Lord Willis, »Hita-bylgjuna«. Eisini týddi Hans filmshandritið til

Hans Thomsen: — Tú kanst ikki bara slúka alt rátt, sum dettur fyri eyguni

»Páll fanga«. Harafrat hevur hann skrivað mangt til V4-sendingarnar í Útvarpinum.

Tol krevst

— Tað er áhugavert, spennandi og læruframt at týða fremmandar bókmentir. Men til hetta arbeiðið krevst tol. Tað er altíð okkurt, sum situr betri, og tú verður noyddur at lesa handritini fleiri ferðir, áðrenn tú gevst. Ofta rennur tú teg fastan. Tú veit, at orðið ella vendingin finst á føroyskum, men hvussu tú leitar, kanst tú ikki koma á tað. Tá er best at leggja tað heila frá sær eina løtu og so venda aftur til tað seinni.

Ringt at selja

Tá vit spurdu Hans, um ov litið verður týtt til føroyskt mál, hyggur hann ivasamur út gjøgn-um vindeygad.

— Nakað verður týtt, men tað kundi væl verið meira. Sjálvsagt mugu vit hava allar teir stóru og kendu alheimsklassikararnar á føroyskum máli. Tað vil eisini vera við til at mikja málið, sigur Hans.

Og hann heldur fram: — Tað er so torført at velja og vraka, tí tað er so ymiskt sum fólkí dámar. Heimsbókmentirnar eru so umfatandi og vit fáa bert lisið ein litlan part av øllum. Tí ræður um at lesa við skili og ikki bara slúka alt rátt, sum dettur fyri eyguni á einum.

Vit spurdu at enda Hans Thomsen, hvørjar útlenskar bókmentir honum dámar best at lesa.

— Tað eru teir stóru russararnir. Men ein bók, sum hevur hugtakið meg nógv, er »Gandaringurin« eftir Sigurd Hoel. Henda bók er ein psykologisk lýsing av menniskjanum: hvussu vit menniskju eru og hví.